

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e307155/facsimile.pdf> (tilgået 18. juni 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

128de offentlige Møde.

(Det 132te Møde i den hele Række.)

Torsdag den 2de Mai.

(Om stenoig Behandling af Valgloven. § 1.)

Forhandlingsprotocollen for forrige Møde blev oplæs.

Efter Dagordenen gik man over til den anden Behandling af Valgloven.

Diskussionen begynde med Behandlingen af den af Udvalget foreslaaede § 1, hvorefter den endelige Afstemningsliste indholdt følgende:

- 1) Udvalgets Forslag: Valgret til Høvelingen tilkommer, med de i de følgende Paragraffer indholdte Indskrænkninger, enhver ubærgnet Mand, som har Indfødsret, naar han har fuldt sit tredje Aar.
- 2) Forsvarings Forslag: Valgretstidens bestemmes efter den Alder, Valgeren opnaar i Galenderaarets Løb.
- 3) Høje Paragraffen.

De sidste Udvalgsforslag behøvede efter Formandens Opfordring den fornødne Underretelse.

Formanden: Herend man gaar over til Behandlingen af Sagens Realitet, saa jeg vilde mig at spørge den ærede Forslagsstiller af det under Nr. 2 opførte Forslag, hvilken den egentlige Betædning af dette er, da jeg saa vilde, at jeg ikke ganske har opfattet det, og derfor heller ikke har kunnet ytre nogen bestemt Mening om, hvorefter det kan fornødt med Grundloven.

Forsvareren: Meningen er, at Valgretstidens bestemmes efter den Alder, som den Bestemte opnaar i Galenderaarets Løb; jeg ved ikke, hvorefter dette kan udtrykkes tydeligere.

Formanden: Naar det kunde blive tydeligere, dersom den ærede Forslagsstiller vil svare paa et Spørgsmaal. Vil Forslaget altsaa være at forhaae saaledes, at dersom En i November Maaned følger sit 30te Aar, saa kan han være Valger i dette Aar?

Forsvareren: Ja, til hvilken Tid i Aaret kan fuldt 30 Aar, saa vil han være valgberettiget i dette Aar.

Formanden: Hvad det er Meningen, haarer det i Strid med Grundloven, der siger, at en Mand først har Valgret, naar han har fuldt sit 30te Aar, og naar han først følger det i November, saa kan han efter Grundlovens Bestemmelse ikke være valgberettiget i dette Aar, fordi han ikke har fuldt sit 30te Aar.

Forsvareren: Dersom der kan findes en Noade, hvorpaa Grundlovens Bestemmelse kan opfyldes, saa vil jeg gjerne tage mit Forslag tilbage; men jeg tror ikke, at man kan finde nogen saadan, thi ligeaalet som man er berettiget til at lade Mand, der ikke have fuldt deres 30te Aar, vælge, ligeaalet er man efter Grundlovens berettiget til at lade En, der har fuldt sit 30te Aar, være udelukket deraf. Man fulde altsaa opstaae Noade paa en ganske anden Noade, man fulde opstaae paa den alle dem, der i det kommende Aar fulde 30 Aar, og da paa Valgdagen træffe en Streg og sige, de, der fulde indenfor den, ere valgberettigede, alle de Forrige ere det ikke. Jeg er kommen til mit Forslag, fordi man er gaaen udenfor Grundloven, men i modsig Mening, og har sagt, at den, der følger 30 Aar, efter at Alderen ere afsluttede, ikke er deltagelig i Valget, om han og følger sit 30te Aar, forinden Valgens foregaar; men det er ligeaalet lovligt. Jeg tror, at man maa forhaae Lovligheden efter Grundloven paa en ganske anden Noade; man maa forhaae den, saa den i Praxi kan bruges, og det kommer ikke an paa, om en Mand er 30 Aar, mindre eller mere end 5 Dage, men det kommer an paa at faae en Aldersbestemmelse, der kan holde Stif under alle Betingelser.

Formanden: Jeg kan ikke gaar ind paa den Anføelse, som den ærede Rigsdagsmand ytrede, og jeg kan ikke gjøre Andet end

det Samme som ved den ærede Rigsdagsmands Forslag nr. 55, hvorefter jeg har bemærket, at det ikke gaar an at sætte det under Afstemning, som det, der haarer i Strid med Grundloven. Det forekommer mig, at det vilde være at handle med uretenssamme med Forsamlingens Berettigede, om vi nu i Valgloven vilde forandre, hvad vi i Grundloven have vedtaget for 5 Dage siden; det forekommer mig ogsaa høit befremdeligt, naar man ved Regulatorbestemmelser paa det Reelle har været sig imod, ved den Dole Vedtagning at saae Andet end Reactionsforandringer, at saae Noget ind, som ikke kommer med hvad tidligere er vedtaget, om man da ved Valgloven vilde gjøre væsentlige Forandringer i Grundloven. Det forekommer mig ligesaa befremdeligt, som om man snart forhaaenfor en Forhandling, men lod en Række saae ganske aaben.

Forsvareren: Jeg vil blot gjøre opmærksom paa, at jeg naturligvis underkaster mig Formandens Bestemmelse, men jeg fraver da igjen af Formanden, at han paaseer, at ingen Bestemmelse af Udvalget, der gaar ud paa at udelukke Folk, der have fuldt 30 Aar for Valgdagen, hvad altsaa ogsaa er stikende med Grundloven, kommer under Behandling.

Formanden: Jeg ved ikke, om Formanden tillader mig at ytre et Par Ord. Jeg vil nemlig med Henvis til det Forslag, der er opført under Nr. 2, ingenlunde gaar ind paa Realiteten af samme, og altsaa heller ikke gaar ind paa Realiteten af det, der ved blev antaget i en anden Retning; men ogsaa jeg vilde have tilladt mig at spørge den ærede Forslagsstiller om Meningen af hans Forslag, thi naaget jeg vel kan gjætte mig til den, tror jeg dog, at den ærede Forslagsstiller i sit Forslag ikke har sagt, hvad han egentlig vilde sige. Naar jeg nemlig læser 'Valgretstidens bestemmes efter den Alder, Valgeren opnaar i Galenderaarets Løb', saa er det mig med den bedste Villie ikke muligt at saae Andet end deraf end netop det Udvalgte af hvad den ærede Forslagsstiller synes at ville mene; jeg tror nemlig, at der siges ligesom, at Valgretstidens bestemmes efter den naturlige Revalter og ikke efter nogen kunstig beregnet. Naar det siges, at Alderen til at være Valger skal bestemmes efter den Alder, den Bestemte opnaar i Galenderaarets Løb, saa synes mig at sige ligesom deraf, at naar der spørges, om en Mand har fuldt 30 Aar og saaledes kan være Valger, maa man ved Afgjørelsen heraf tage Henvis til den naturlige Revalter.

Forsvareren: Derved fores vi altsaa tilbage til det Samme, at jeg ikke kan se, hvorefter det praktisk laader sig gjøre at saae Valgretstidens afstaaet efter Valgretstidens. Et af to Tilfælde maa indtræde, enten maa vi have en Bestemmelse, der gælder for Alle, eller ogsaa maa vi blive staaende ved Grundloven, at Alle, der opnaar 30 Aar Alderen lige til Valget foregaar, ere valgberettigede. En af disse to Ting maa st. Udvalget er gaaet en anden Vej; men ad den Vej, det er gaaet, udelukket en Mængde Valgberettigede, og jeg siger, at det er langt mindre i Grundlovens And at udelukke nogen Valgberettiget end at forøge dets Tal. Derfor har jeg holdt mig til en anden, vighet ligesaa vilkaarlig Afgjørelse, men jeg har meent, at man ikke fulde lade det komme an paa en Dag eller en Time.

Udgrensning: Maa jeg tillode mig at spørge den ærede Formand, om Diskussionen dreier sig om det formelle Spørgsmaal, saa at man kan tale flere Gange; thi det forekommer mig, som om man i Diskussionen er gaaet ind paa Forslagets Realitet.

Formanden: Man er naaet kommen lidt for meget ind paa Realiteten af Sagen; men det er vanskeligt, her at undgaae dette, da det hangar saa næt sammen med det formelle. Jeg er efter min Overbevielse stillet til at paasee, at Forsamlingen ikke kommer i Strid med sig selv, og kan derfor ikke sætte dette Nummer under Afstemning, men maa overlade det til, om 15 Medlemmer forlange dette, da jeg i saa Fald skal sætte det under Forsamlingens Afstemning, om det maa komme under Behandling.

Varfod: Rig forekommer det aldeles tydeligt, at ligesom det i Beretningsloven blev sagt, at de, der ere 22 Aar gamle, ere afstemningspligtige, og det saa blev forklaret i en særlig Paragraf,